

Advent 3. vasárnapja

1Tesz 5,16-24

„Ne oltjátok ki a lelket...”

¹⁶Legyetek derűsek. ¹⁷Imádkozzatok szüntelenül. ¹⁸Adjatok hálát mindenért, mert Isten ezt kívánja mindnyájatoktól Krisztus Jézusban. ¹⁹Ne oltjátok ki a Lelket, ²⁰s a prófétai beszédet ne vessétek meg. ²¹Vizsgáljátok felül mindent, a jót tartsátok meg. ²²Mindenféle rossztól óvakodjatok. ²³A békesség Istene szenteljen meg benneteket, hogy tökéletesek legyetek. Őrizze meg szellemeteket, lelketeket és testeteket feddhetetlenül Urunk, Jézus Krisztus eljöveteleig. ²⁴Aki meghívott benneteket, az hűséges, és végbe is viszi.

Pál valószínűleg Kr. u. 50-ben, a második térítő útján, Szilvánus és Timóteus társaságában érkezett a városba. Előzőleg Filippiből (170 kilométerre Szalonikitól) távozniuk kellett (ApCsel 16,16-40). Áthaladtak Amfipoliszon és Apollónián, de mivel azoknak nem volt zsinagógájuk és jelentős zsidó közösségük, ott nem sokat időztek. Tessalonika zsidó lakossága azonban el tudott tartani egy zsinagógát. Itt Jázon házába fogadta Pált és társait. Pál három héten keresztül prédikált a zsinagógában, aminek zendülés vetett véget. A nyugtalanság miatt Pálnak és Szilvánusznak el kellett hagynia a várost. Béreaiba mentek (ApCsel 17,1-9).

A viszonylag sok adat ellenére az Apostolok Cselekedetei sematikus fogalmazza meg a Szalonikiben történeteket. A levél három hetesnél hosszabb kapcsolatra utal. A levélből nem lehet következtetni Pál zsinagóga prédikációjára, annál is inkább, mert a levél pogány- és nem zsidókeresztényeknek íródott. Ez a közösség azonban lelkes, és várja Krisztus második eljövetele. A közösségben még nem jelentkeznek az üldözöttség tipikus jelei. Az intenzív imádság (17. v.), a Szentlélekben való öröm (19. v.) és a lelkes prófétai beszéd (20. v.) jelenti a közösség értékeit.

A közösségszervezésnek hatékony ereje az imádság. A zsidók zsinagógaimája, a szombatonkénti rendszeres imádság ápolta a közösségi hit megélését. Ez a módszer a keresztény egyházban is meghonosodott, és a pogánykeresztény közösségben az efféle közösségi és vallási gyakorlat újdonságnak számított. A pogány kultuszokra alkalmanként került sor, nem társult hozzájuk rendszeres közösségi találkozás. Inkább vallási karneválokra hasonlítottak, amelyek nagyon eltértek a

mai keresztény összjövetelektől. A megkereszteltek tehát valami új módszert is tanultak a közösség ápolására.

Az öröm a legnagyobb közösségteremtő érzés, de csak akkor, ha azonos ízlésű emberek jönnek össze, mert akkor az egyének öröme nem rontja el a közösség örömét. Az örvendező ember viselkedése sokat elárul a lelki világról. Az Isten közelségét és a jóindulat közösségi kiadását megtapasztalt emberek ritkán feledkeznek el erről az élményről. Egy igazán vallásos búcsú átélése ezért egyedülálló élmény, mert akkor nem a gátlásaink szabadulnak fel, hanem az egyénileg vallott hitünket éljük át közösségileg.

A prófétákat általában az ószövetségi korszakhoz kapcsoljuk. Az evangéliumban a régi írások alkotóiként szerepelnek, csodálatosan meg tudták mondani, milyen események fognak bekövetkezni. Az újszövetségi közösségekben is megtaláljuk azokat a vallásilag mélyen motivált személyeket, akik az Isten közelségéből nyert bölcsességüket a közösség javára kamatoztatták, és segítették a közösség vezetőit. Ezért tekintélyük is igen nagy volt. Néhányan azonban inkább akarták ezt a tekintélyt, mint az Istenközelséget, ezért Pál későbbi leveleiben rendre utasítja őket. Úgy tűnik viszont, hogy Tesszalonikában a kezdeti időszakban segítik a közösség összetartását és hitben való fejlődését.

Amikor az intézményes kereszténységből tekintünk vissza a kezdetekre, a mozgalmi kereszténységre, akkor főleg a katolikusok gyanakvással tekintenek ezekre a kifejezésekre, mert történetileg inkább a kisegyházak híveitől hallották az efféle kifejezéseket. A katolikus hívek egyik gyengéje, hogy jobban bíznak a rendteremtő intézményben és azok vezetőiben, mint a saját hitük mozgósító erejében. Ezért úgy gondolják, az egyház élete és annak irányítása a vezetők, a papok és a püspökök dolga. De ha közömbös emberekkel áll szemben az intézmény vezetője plébánosa, akkor érzi csak igazán, milyen fontos lenne lelkes embereket találni, akik munkatársai lehetnének. Ilyenkor is érvényes Pál felszólítása: „A lelket ki ne oltátok...”